RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

ARREST

nr. A/2012/0468 van 13 november 2012 in de zaak 1112/0623/A/2/0555

In zake: mevrouw

bijgestaan en vertegenwoordigd door:

advocaat Joris FONTEYN

kantoor houdende te 3060 Bertem, Vossenstraat 22

waar woonplaats wordt gekozen

verzoekende partij

tegen:

de deputatie van de provincieraad van VLAAMS-BRABANT

verwerende partij

I. VOORWERP VAN DE VORDERING

De vordering, ingesteld met een aangetekende brief van 23 april 2012, strekt tot de vernietiging van het besluit van de deputatie van de provincieraad van Vlaams-Brabant van 1 maart 2012.

De deputatie heeft het administratief beroep van de verzoekende partij tegen de weigeringsbeslissing van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Bertem van 14 november 2011 verworpen.

De deputatie heeft aan de verzoekende partij een stedenbouwkundige vergunning geweigerd voor de regularisatie van een tuinberging van 6m².

De bestreden beslissing heeft betrekking op een perceel gelegen te en met als kadastrale omschrijving ...

II. VERLOOP VAN DE RECHTSPLEGING

De verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en heeft het originele administratief dossier neergelegd. De verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de openbare terechtzitting van 6 november 2012, waar de vordering tot vernietiging werd behandeld.

Kamervoorzitter Hilde LIEVENS heeft verslag uitgebracht.

De verzoekende en verwerende partij zijn schriftelijk verschenen.

Titel IV, hoofdstuk VIII van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO) betreffende de Raad voor Vergunningsbetwistingen en de bepalingen van het reglement van orde van de Raad, bekrachtigd door de Vlaamse Regering op 20 november 2009, zijn toegepast.

De uitdrukkelijke verwijzingen in dit arrest naar artikelen van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening hebben betrekking op de tekst van deze artikelen, zoals zij golden op het ogenblik van het instellen van de voorliggende vordering.

III. FEITEN

Op 17 oktober 2011 (datum van het ontvangstbewijs) dient de verzoekende partij bij het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Bertem een aanvraag in voor een stedenbouwkundige vergunning voor "de plaatsing van een tuinberging van 6 m²".

De aanvraag betreft een regularisatie. De houten tuinberging (3m breed en 2m diep) sluit aan op de carport en is in de rechter zijdelingse bouwvrije strook geplaatst op dezelfde bouwlijn als de woning. De afstand tot de rechter perceelsgrens bedraagt ongeveer 0,50 m. Het perceel betreft een hoekperceel.

Het perceel is volgens de bestemmingsvoorschriften van het bij koninklijk besluit van 7 april 1977 vastgestelde gewestplan 'Leuven', gelegen in woongebied.

Het perceel is niet gelegen in een gebied waarvoor een goedgekeurd bijzonder plan van aanleg of ruimtelijk uitvoeringsplan geldt, noch binnen de omschrijving van een behoorlijk vergunde, niet vervallen verkaveling.

Er diende geen openbaar onderzoek plaats te vinden.

Er werden geen adviezen ingewonnen.

De vermelde werkzaamheden en handelingen zijn vrijgesteld van het advies van de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar.

Het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Bertem weigert op 14 november 2011 de stedenbouwkundige vergunning aan de verzoekende partij. Het college motiveert haar beslissing als volgt:

"...

Toetsing aan de goede ruimtelijke ordening

Deze beoordeling, als uitvoering van artikel 1.1.4 van de Vlaamse codex ruimtelijke ordening, houdt rekening met de volgende criteria volgens artikel 4.3.1 van deze codex.

Functionele inpasbaarheid

Een tuinhuis onder deze vorm hoort niet thuis in de zijdelingse bouwvrije strook. Het schriftelijk akkoord van de buur doet niets af aan deze vaststelling. Het gebouw is niet ingeplant in de perceelsgrens en kan, indien dit al wenselijk zou zijn, niet afgewerkt worden met een gebouw op het rechts aanpalende perceel.

Mobiliteitsimpact

Het gevraagde bijgebouw zal geen verhoogde mobiliteit met zich meebrengen.

Schaal

De omgeving wordt gekenmerkt door een veelheid van stijlen en woningtypes. De woning bestaat uit 2 bouwlagen en een hellend dak met de nok evenwijdig aan de voorgevel. Hiertegen werd aan de rechterzijde een carport opgericht die nog enigszins in relatie staat met de woning. Voor het daarnaast los geplaatste tuinhuis is dit zeker niet meer het geval.

Ruimtegebruik en bouwdichtheid

Het nieuwe gebouw heeft een te verwaarlozen invloed op de bouwdichtheid van het perceel. Het quasi volledig volbouwen van de rechter zijdelingse bouwvrije strook doet echter afbreuk aan de openheid van deze zone.

Visueel-vormelijke elementen

Het plaatsen van het tuinhuis dat in geen enkel opzicht in relatie staat met de bestaande en omliggende bebouwing tast het straatbeeld op onverantwoorde wijze aan. Het is een zeer storend element in het straatbeeld. Dit tuinhuis hoort in de tuinzone.

. . .

Watertoets

Het voorliggende project heeft geen enkele invloed op het watersysteem, zodat in alle redelijkheid dient geoordeeld te worden dat er geen schadelijk effect wordt veroorzaakt. Er dienen dan ook geen voorwaarden of maatregelen te worden opgelegd. Het ontwerp is verenigbaar met de doelstellingen van artikel 5 van het decreet integraal waterbeleid.

- - .

Algemene conclusie

Uit bovenstaande motivering blijkt dat de aanvraag niet in overeenstemming is met de wettelijke bepalingen inzake ruimtelijke ordening.

Het voorgestelde ontwerp is niet bestaanbaar met de goede plaatselijke ordening en past niet in zijn onmiddellijke omgeving.

Om bovenvernoemde redenen is het voorgestelde project planologisch er stedenbouwkundig-architecturaal niet verantwoord.

..."

De verzoekende partij tekent tegen deze beslissing op 17 december 2011 administratief beroep aan bij de verwerende partij, maar vraagt niet om gehoord te worden.

De provinciale stedenbouwkundige ambtenaar adviseert in zijn verslag van 24 januari 2012 om dit beroep niet in te willigen en de stedenbouwkundige vergunning te weigeren.

De verwerende partij beslist op 1 maart 2012 om het beroep niet in te willigen en een stedenbouwkundige vergunning te weigeren. De verwerende partij motiveert haar beslissing als volgt:

...

5.5 Beoordeling

a) De aanvraag is niet gelegen binnen een overstromingsgevoelige zone. De aanvraag voorziet in een kleine toename van de bebouwde oppervlakte.... In deze omstandigheden

kan in alle redelijkheid verwacht worden dat er geen schadelijk effect wordt veroorzaakt in de plaatselijke waterhuishouding, noch dat dit mag verwacht worden ten aanzien van het eigendom in aanvraag.

- b).... Artikel 5 van het KB van 28 december 1972 betreffende de inrichting en de toepassing van de ontwerpgewestplannen en de gewestplannen is van kracht. De oprichting van een carport bij een residentiële woning is niet in strijd met de bestemmingsvoorschriften
- ... De huidige toestand van de constructie stemt overeen met de omschreven aanvraag.
- c) De aanvraag beoogt de regularisatie van een tuinberging, die werd opgetrokken in de rechter zijdelingse strook van een vrijstaande woning. Bij het concept van open bebouwing is het essentieel dat de zijdelingse stroken vrij blijven van bebouwing. Het geheel of gedeeltelijk innemen van deze stroken betekent immers dat de openheid wordt aangetast, waardoor het oorspronkelijke opzet, namelijk bebouwing in open verband, in het gedrang wordt gebracht. Een strookbreedte van 3 meter wordt, ter hoogte van de hoofdgebouwen, volgens de algemeen gangbare stedenbouwkundige inzichten altijd als minimaal noodzakelijk beschouwd om het open karakter van de bebouwing in open verband te verzekeren. De gevraagde tuinberging is door de inplanting in de zijdelingse bouwvrije strook, op slechts 0.50 meter van de perceelsgrens, niet verenigbaar met de begrippen van goede stedenbouwkundige ordening. Een regularisatie ervan is bijgevolg niet te rechtvaardigen.

De beroeper argumenteert nog dat aan de overkant van de straat een pergola (nr. en een tuinhuis (nr. en een tuinhu

Dit is de bestreden beslissing.

IV. ONTVANKELIJKHEID VAN DE VORDERING TOT VERNIETIGING

A. Ontvankelijkheid wat betreft de tijdigheid van het beroep

De bestreden beslissing werd, zo blijkt uit de stukken van het dossier, aan de verzoekende partij betekend met een aangetekende brief van 6 maart 2012.

Het door de verzoekende partij ingestelde beroep, met een aangetekende brief van 23 april 2012, is dus tijdig.

B. Ontvankelijkheid wat betreft het belang van de verzoekende partij

De verzoekende partij is de aanvrager van de vergunning en beschikt op grond van artikel 4.8.16, §1, 1° VCRO over het rechtens vereiste belang.

V. ONDERZOEK VAN DE VORDERING TOT VERNIETIGING

Enig middel

Standpunt van de partijen

In dit middel roept de verzoekende partij de schending in van het artikel 4.3.1, §1, 1° en §2, 1° en 2° van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO).

De verzoekende partij stelt dat bij de beoordeling van de vergunningsaanvraag onvoldoende rekening werd gehouden met de functionele inpasbaarheid, het ruimtegebrek en de bestaande toestand in de omgeving. In eerste instantie wenst zij op te merken dat voor een losstaand bijgebouw op een afstand van minstens 3m van de perceelsgrens een vrijstelling van vergunning geldt. Zij wijst ook op het akkoord van haar buur voor het plaatsen van de tuinberging op een afstand van minder dan 3m van zijn perceelsgrens. Zij voert vervolgens als volgt aan dat de (onmiddellijke) omgeving geen open karakter vertoont:

Er dient echter te worden vastgesteld dat het perceel van verzoekster in casu een vrij klein hoekperceel betreft, gelegen langs de voorzijde langsheen de en langs de linkerzijkant langsheen de

De plaatsing van de tuinberging vooraan in de rechter zijtuin beoogt juist een zo optimaal mogelijk gebruik van het perceel. Door de plaatsing van de tuinberging aldaar bekomt verzoekster een open achtertuin, die volledig open blijft achter de woning.

Indien de tuinberging bijvoorbeeld in de achtertuin zou worden geplaatst, zou dit juist een inperking van de vrije ruimte inhouden.

Voorts bevindt zich achter de woning van verzoekster reeds een bestaande woning, gelegen aan de tot met daarachter nog een hele verkaveling aan de tot bestaande uit enkele tientallen woningen. Vanaf de tie is er langsheen de woning van verzoekster dan ook geen open zicht naar achter (stuk 6).

. . .

Tevens dient te worden vastgesteld dat de onmiddellijke omgeving van het perceel van verzoekster, gelegen te , helemaal geen homogeen karakter vertoont maar uit zeer diverse bebouwingsvormen bestaat.

Zoals vermeld in de beslissing van 14/11/2011 van het College van Burgemeester en Schepenen van Bertem (stuk 1), bestaat de onmiddellijke omgeving uit zowel laagbouw als verdiepingswoningen, hoofdzakelijk in open en halfopen vorm en afgewerkt in materialen met grote verscheidenheid zowel in textuur als in kleur.

Het beweerde noodzakelijke open karakter wordt ter plaatse quasi nergens gehandhaafd. Juist tegenover de woning van verzoekster, op de percelen aan de overzijde van de binden zich in de zijtuin bijvoorbeeld eveneens tuinhuisjes en een pergola, die trouwens ook op minder dan drie meter van de perceelsgrens zijn ingeplant (stuk 7). ..."

De verzoekende partij betoogt verder dat de in de omgeving bestaande toestand ook de niet vergunde constructies inhoudt en dat de verwerende partij deze constructies niet uit haar beoordeling kan uitsluiten. Ten slotte wijst de verzoekende partij er op dat zij aan de straatzijde van haar perceel voor de tuinberging de vroegere bestaande houten schutting heeft terug geplaatst, waardoor de tuinberging quasi volledig aan het zicht is onttrokken.

De verwerende partij antwoordt hierop in de eerste plaats dat een vergunningverlenend bestuur een vergunningsplichtige handeling steeds moet toetsen aan de goede ruimtelijke ordening, ongeacht de toestemming van de buur. Zij stelt vervolgens dat zij zich hierbij niet kan laten leiden door de vermeende beperkte mogelijkheden van het perceel.

Verder voert de verwerende partij aan dat een bouwvrije zijstrook van 3m een algemeen gehanteerde stedenbouwkundige norm is. Volgens de verwerende partij is niet vereist dat een bouwvrije zijdelingse strook uitzicht moet bieden op een achterliggend open ruimte gebied.

De verzoekende partij voegt in haar wederantwoordnota aan haar standpunt toe dat het probleem van de tuinberging, in het licht van artikel 2.1, 11° van het besluit van de Vlaamse Regering tot bepaling van handelingen waarvoor geen stedenbouwkundige vergunning nodig is, gelegen is in het feit dat deze te dicht bij de perceelsgrens staat. Zij benadrukt bovendien ook de bijzondere situatie van hoekperceel.

Beoordeling door de Raad

1.

Er wordt niet betwist dat het perceel waarop de aanvraag betrekking heeft, gelegen is in een woongebied en dat het voorwerp van de aanvraag qua bestemming hiermee overeenstemt.

Het aangevraagde is ook niet gelegen in een gebied waarvoor een bijzonder plan van aanleg, ruimtelijk uitvoeringsplan of goedgekeurde en niet vervallen verkaveling bestaat, zodat de vergunningverlenende overheid dient te onderzoeken of het in overeenstemming is met de goede ruimtelijke ordening.

Uit artikel 4.3.1, § 2, eerste lid, 2° VCRO volgt onder meer dat een vergunningverlenend bestuursorgaan, bij de beoordeling van de goede ruimtelijke ordening rekening moet houden met de in de omgeving bestaande toestand.

De 'in de omgeving bestaande toestand' is de voor het dossier 'relevante' in de omgeving bestaande toestand, rekening houdende met de specifieke gegevens van het dossier en met de aandachtspunten en criteria uit artikel 4.3.1, § 2, eerste lid, 1° VCRO die voor zover noodzakelijk of relevant, voor het aangevraagde dienen onderzocht te worden.

Gelet op de aard van de aanvraag (tuinberging) zal het vergunningverlenend bestuursorgaan in de eerste plaats rekening houden met de inpasbaarheid van de aanvraag in de onmiddellijke omgeving van het perceel waarop de aanvraag betrekking heeft. Dit betreft immers de functionele inpasbaarheid, de schaal en het ruimtegebruik en heeft voornamelijk betrekking op de onmiddellijke omgeving.

De eventuele toestemming van de omwonenden is in dit toetsingskader irrelevant.

2.

Wanneer de verwerende partij op basis van de artikelen 4.7.21, §1 en 4.7.23, §1 VCRO uitspraak doet over een bij haar ingesteld beroep tegen een beslissing van het college van burgemeester en schepenen, treedt zij op als orgaan van actief bestuur en niet als administratief rechtscollege. Bij de behandeling van het beroep onderzoekt de verwerende partij de aanvraag in haar volledigheid. De motiveringsplicht die op de verwerende partij rust, impliceert niet dat zij, als vergunningverlenend bestuursorgaan, alle tot staving van het administratief beroep aangevoerde middelen of argumenten rechtstreeks en punt na punt moet beantwoorden.

Uit de bestreden beslissing moet duidelijk blijken op welke met de goede ruimtelijke ordening verband houdende overwegingen de verwerende partij zich heeft gesteund om de stedenbouwkundige vergunning al dan niet te verlenen, zodat de Raad bij de uitoefening van zijn opgedragen legaliteitstoezicht kan nagaan of het vergunningverlenend bestuursorgaan de haar terzake toegekende appreciatiebevoegdheid naar behoren heeft uitgeoefend en met name of zij is uitgegaan van de juiste feitelijke gegevens, of zij die correct heeft beoordeeld en op grond daarvan rechtmatig en dus niet kennelijk onredelijk tot haar beslissing is kunnen komen.

3. De bestreden beslissing is gesteund op één (decisief) weigeringsmotief:

"...

- in zijdelingse bouwvrije tuinstroken wordt principieel geen enkele bebouwing toegelaten aangezien deze stroken net bedoeld zijn om een zekere openheid tussen de verschillende woningen te realiseren en om ruimte te creëren voor de aanleg van groenvoorzieningen.
"

Het begrip 'openheid' kan worden ondergebracht onder het aandachtspunt en criterium 'ruimtegebruik' in de zin van artikel 4.3.1, § 2, 1° VCRO.

Uit de motieven van de bestreden beslissing blijkt dat volgens de verwerende partij binnen open bebouwing een afstand van 3 meter tussen een woning en een perceelgrens volgens een algemeen aanvaard stedenbouwkundig inzicht als minimaal noodzakelijk moet worden beschouwd om het open karakter te behouden.

4.

Artikel 2.1, 11° van het besluit van de Vlaamse Regering van 16 juli 2010 tot bepaling van handelingen waarvoor geen stedenbouwkundige vergunning nodig is, bepaalt onder meer dat een stedenbouwkundige vergunning niet nodig is voor van het hoofdgebouw vrijstaande niet voor verblijf bestemde bijgebouwen, met inbegrip van carports, in de zijtuin tot op 3 meter van de perceelsgrenzen of in de achtertuin tot op 1 meter van de perceelsgrenzen.

Hieruit blijkt dat voor niet-vergunningsplichtige en vrijstaande bijgebouwen, zoals een tuinberging, in de zijtuin reeds een bouwvrije strook van 3m tussen de constructie en de perceelsgrens moet worden gewaarborgd.

In voorkomend geval schrijft geen enkele verordenende bepaling, zijnde een stedenbouwkundig voorschrift of verkavelingsvoorschrift, een bouwvrije tuinstrook van 3m voor.

De verwerende partij kan dan ook het door haar vooropgestelde principe voor dergelijke constructies die indirect - dus niet vrijstaand - via een carport in verbinding staan met het hoofdgebouw, als uitgangspunt nemen.

Een vergunningverlenend bestuursorgaan dient wel in concreto na te gaan of dit principe in casu gangbaar is, waarbij in eerste instantie de onmiddellijke omgeving in acht wordt genomen. De ruimtelijke weerslag van een dergelijk kleine constructie kan immers enkel maar een invloed hebben op de onmiddellijke omgeving en niet op de ruimere omgeving.

De Raad oordeelt evenwel dat de verwerende partij het door haar vooropgestelde algemeen stedenbouwkundig principe in casu onredelijk toepast.

5. Uit de niet betwiste gegevens van het dossier blijkt dat het perceel een hoekperceel is op het kruispunt van de en de en dat de tuinberging gelegen is op ongeveer 0,50m van de rechter perceelsgrens gezien vanaf de en de

In zoverre de verzoekende partij stelt dat de (onmiddellijke) omgeving geen open karakter vertoont wegens een bestaande woning aan de met een achterliggende verkaveling aan de oordeelt de Raad dat zij enigszins uit het oog verliest dat het een woongebied betreft. Hierbij is de aanwezigheid van bebouwing evident. Het open karakter van woongebied volgt dan ook uit de aanwezigheid van bouwvrije zijstroken.

Uit de foto's in het administratief dossier blijkt evenwel dat aan de directe overzijde van de de straat waaraan de tuinberging is gelegen - twee percelen niet gekenmerkt worden door bouwvrije zijstroken van 3m:

- in de linker bouwvrije zijstrook van het perceel met huisnummer bevindt zich een pergola (een soort van overkapping);
- in de rechter bouwvrije zijstrook van het perceel met huisnummer bevindt zich een tuinberging.

6. Uit artikel 4.3.1, § 2, eerste lid, 2° VCRO volgt dat het vergunningsverlenend bestuursorgaan bij de beoordeling van de verenigbaarheid van het gevraagde met de goede ruimtelijke ordening in de eerste plaats rekening moet houden met de in de omgeving bestaande toestand. Niet de vergunningstoestand (juridische toestand) maar wel de bestaande toestand (feitelijke toestand) is relevant bij de beoordeling.

De aan de overkant van de straat gelegen constructies zijn bijgevolg onderdelen van de in de (onmiddellijke) omgeving bestaande toestand waaraan de aanvraag moet worden getoetst, zelfs als er hiervoor geen stedenbouwkundige vergunningen verleend zijn.

De verwerende partij kon dan ook niet in alle redelijkheid zonder meer het voormeld principe op zelfstandige basis aanwenden als motivering voor de weigering van de aanvraag tot regularisatie. Het feit dat de kwestieuze constructie zich op 0,50m van de perceelsgrens bevindt, doet geen afbreuk aan deze zienswijze.

Het middel is in de aangegeven mate gegrond.

VI. KOSTEN

Standpunten van de partijen

De verwerende partij verzoekt de Raad om de kosten in het geval van vernietiging ten laste van het Vlaamse Gewest te leggen. Bovendien wijst de verwerende partij er op dat conform artikel 4.8.18 VCRO het rolrecht wordt gestort op de rekening van het grondfonds, een gewestdienst met afzonderlijk beheer.

De verzoekende partij verwijst als antwoord hierop in haar wederantwoordnota naar artikel 4.8.26, § 2 VCRO en stelt dat de kosten bij vernietiging ten laste moeten worden gelegd van de verwerende partij. In ondergeschikte orde overweegt zij dat bij het ongegrond verklaren van de vordering de kosten ten laste van het Vlaams Gewest dienen gelegd te worden.

Beoordeling door de Raad

Zoals blijkt uit de beoordeling van het enig middel verklaart de Raad de vordering tot nietigverklaring gegrond.

Op het verzoek van de verwerende partij om de kosten ten laste van het Vlaamse Gewest te leggen, kan niet worden ingegaan aangezien artikel 4.8.26, §2, eerste lid VCRO bepaalt dat de kosten ten laste gelegd worden van de partij die ten gronde in het ongelijk wordt gesteld.

Ten gevolge van de devolutieve werking, en overeenkomstig artikel 4.7.21 VCRO, oordeelt de verwerende partij als deputatie in volledigheid en in volle onafhankelijkheid over een ingesteld administratief beroep. Dat zij hierbij optreedt ingevolge een 'decretale opdracht van algemeen belang' verandert niets aan haar procespositie. Zij is in onderhavig dossier het in laatste aanleg vergunningverlenend bestuursorgaan en dus auteur van de bestreden beslissing.

Dat decretaal voorzien is dat het rolrecht gestort wordt op de rekening van het grondfonds, doet geen afbreuk aan de toepassingsvoorwaarden van 4.8.26, §2 VCRO.

Om deze redenen beslist de Raad voor Vergunningsbetwistingen

1.	Het beroep is ontvankelijk en gegrond.		
2.	De Raad vernietigt de beslissing van de verwerende partij van 1 maart 2012, waarbij aan de verzoekende partij de stedenbouwkundige vergunning wordt geweigerd voor de regularisatie van een tuinberging van 6m² op een perceel gelegen te en met als kadastrale omschrijving		
3.	De Raad beveelt de verwerende partij een nieuwe beslissing te nemen over het administratief beroep van de verzoekende partij en dit binnen een termijn van 3 maanden te rekenen vanaf de betekening van dit arrest.		
4.	De Raad legt de kosten van het beroep, bepaald op 175,00 euro, ten laste van de verwerende partij.		
	•	oken te Brussel, in openbare t gsbetwistingen, tweede kamer,	terechtzitting op 13 november 2012, door de , samengesteld uit:
Hilde LIEVENS,		voorzitter van de tweede kamer,	
		met bijstand van	
Katrien VISSERS,		toegevoegd griffier.	
De toegevoegd griffier,		г,	De voorzitter van de tweede kamer,
Katı	ien VISSERS		Hilde LIEVENS